

tation of the norms of national and international legislation, while they are mainly declarative in nature.

Key words: intellectual property, protection of rights, defense of rights, criminal law.

УДК 343.9.01

I. В. КОЗАКОВА

КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗАСУДЖЕНИХ ОСІБ, ДО ЯКИХ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ УМОВНО-ДОСТРОКОВЕ ЗВІЛЬНЕННЯ

Досліджено особу-злочинця, як сукупності соціально значущих характеристик, ознак, зв'язків і відносин, які характеризують людину, винну в порушенні кримінального закону, в поєднанні з іншими (неособистими) умовами й обставинами, що впливають на її злочинну поведінку, з метою виявлення можливих шляхів вдосконалення національного інституту умовно-дostroкового звільнення.

Ключові слова: особа-злочинець, умовно-дostroкове звільнення.

Козакова И. В. Криминалогический анализ осужденных лиц, к которым применяется условно-досрочное освобождение

Исследовано лицо-преступника, как совокупность социально значимых характеристик, свойств, связей и отношений, которые характеризуют человека, виновного в нарушении уголовного закона, связанных с другими условиями и обстоятельствами, влияющими на его преступное поведение, с целью определения возможных путей усовершенствования национального института условно-досрочного освобождения.

Ключевые слова: лицо-преступник, условно-досрочное освобождение.

Kozakova Irina. Criminological analysis of sentenced persons, to which parole sentence was enforced

The study of the characteristics of each convict is essential to achieve specific objectives of punishment and implementation of the penal system.

Offender is a set of socially significant characteristics, features, connections and relationships that characterize a person guilty of violating criminal law, in conjunction with other (non-personal) conditions and circumstances affecting his or her criminal

behavior. Offender's characteristic system features, traits that define him or her as a person who has committed a crime. Generally, being a kind of person, offender has not only common characteristics (gender, age, profession, education, social status, role in society), but also has a unique specific characteristics that define and reflect the nature and degree of public danger.

The article is devoted to the research of the personality of offender as a set of socially significant characteristics, features, connections and relationships that characterize a person, guilty in violating criminal law, in conjunction with other (non-personal) conditions and circumstances affecting his or her criminal behavior; in order to identify possible ways to improve the national institute of parole.

Key words: *personality of offender, parole.*

Вивчення особливості кожного засудженого має важливе значення для досягнення цілей конкретного покарання і реалізації завдань кримінально-виконавчої системи.

Відповідно до Кримінального кодексу України покарання є заходом примусу, що застосовується від імені держави за вироком суду до особи, визнаної винною у вчиненні злочину, і полягає в передбаченому законом обмеженні прав і свобод засудженого. Покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами¹.

Динамічність, як одна з ознак правової природи покарання, що призначається на певний строк та має певні межі, привела до формування та встановлення інституту звільнення від відбування покарання, який сьогодні регулюється нормами кримінального, кримінально-процесуального, кримінально-виконавчого та адміністративного законодавства України.

Як стверджує Романов М.В. до основних ознак інституту звільнення від покарання в кримінальному праві відносяться: «безпосередньо логічне завершення процесу виконання відбування покарання, що виходить із загального принципу існування покарання в часі, та законодавча гарантія з боку держави для осіб, засуджених до відбування покарання»². Таким чином, гарантійні зобов'язання держави пов'язані з тим, щоб позбавивши людину волі після відбуття покарання, повернути її у громадянське суспільство соціально-відновлену та правослухняну. Тобто, досягнути повного позитивного ефекту у вигляді виправлення та ресоціалізації засудженого в межах строку, який визначив суд у своєму вироку. Ос-

новними засобами досягнення такого «позитивного ефекту» Кримінально-виконавчий кодекс України визначає встановлений порядок виконання та відбування покарання; суспільно корисну працю; соціально-виховну роботу; загальноосвітнє і професійно-технічне навчання; громадський вплив. Ці засоби застосовуються з урахуванням особистості засудженого, характеру, ступеня суспільної небезпеки і мотивів вчинення злочину та поведінки засудженого під час відбування покарання³.

Передбачаючи можливість настання позитивних змін в свідомості та особистості засудженого раніше, ніж закінчиться строк покарання, законодавець встановив інститут звільнення від покарання та його відбування, де своєрідне місце посідає міжгалузевий інститут умовно-дострокового звільнення, застосування якого в науці кримінального права пов'язано з настанням двох обов'язкових юридичних фактів: доведеність поведінкою і ставленням до праці засудженим свого виправлення, та відбуття встановленої законом частини строку покарання.

Особа злочинця - це сукупність соціально значущих характеристик, ознак, зв'язків і відносин, які характеризують людину, винну в порушенні кримінального закону, в поєднанні з іншими (неособистими) умовами й обставинами, що впливають на її злочинну поведінку. Особі злочинця притаманна система ознак, властивостей, рис, які визначають її як людину, що вчинила злочин. Будучи різновидом особи взагалі, особа злочинця має не тільки загальні ознаки (стать, вік, фах, освіта, соціальний стан, роль у суспільстві), а також властиві лише їй специфічні ознаки, що визначають і відображають характер і ступінь суспільної небезпечності. Як відомо, кримінологи поділяють ці ознаки на такі основні групи: 1) соціально-демографічні; 2) кримінально-правові; 3) соціальні ролі й статуси; 4) риси правової та моральної свідомості; 5) соціально-психологічні характеристики⁴.

Враховуючи теоретичне підґрунття, для вивчення осіб, засуджених до позбавлення волі, які мають право на умовно-дострокове звільнення від відбування покарання відповідно до статті 81 Кримінального кодексу України, нами протягом 2012 - 2014 року було проведено анкетування засуджених-чоловіків до позбавлення волі, та працівників установ виконання покарань, в результаті опрацювання якого було встановлено:

1) серед соціально-демографічних факторів, що характеризують особу злочинця, важливе місце займає вік, який значною мірою визначає фізичний стан і можливості особи, коло її потреб та інтересів, життєвих установок, ціннісних орієнтацій, прагнень та бажань. Зі зміною віку виникають зміни самої особистості; змінюються її соціальні ролі та функції, досвід, звички, мотивація вчинків, реакція на різноманітні конфліктні ситуації та ін. Все це здійснює суттєвий вплив на поведінку людини⁵.

Результат нашого дослідження показав, що найвища кримінальна активність серед аналізованої групи осіб, притамана злочинцям віком 25-45 років, що дорівнює 77 % від загальної кількості опитаних. Друге місце з показником 15 % складають особи віком 18-25 років, і останнє місце посідають особи віком 45-65 років і старше з показником 8 % від загальної кількості за суджених.

Таку кримінальну активність у віці 25 - 45 років можна пояснити тим, що, з точки зору вчених в галузі психології, зазначений віковий етап в житті людини характеризує період дорослості як найпродуктивніший, творчий період життя людини, коли завершується загальносоматичний розвиток, фізичний розвиток досягає свого піку. Цьому віку відповідає високим рівень інтелектуальних можливостей, творчих і професійних досягнень⁶. Дане твердження підтверджується відповідними статистичними даними: серед чоловіків, які відбувають покарання, у 75 % відсутні інфекції, соматичні чи психічні захворювання. 85 % від загальної кількості респондентів займається фізичною культурою і спортом або відвідує самодіяльні організації та гуртки соціально корисної спрямованості. 71 % опитаних займається самоосвітою та підвищенням свого загальноосвітнього рівня.

Однак, в середині періоду ранньої дорослості (приблизно 28-33 роки) людина переживає кризовий стан, певний переломний момент розвитку, пов'язаний з тим, що життєві уявлення, сформовані до тридцяти років, вже не можуть її задовольнити⁷, що підвищує ймовірність виникнення криміногенних ситуацій. Так, результати проведеного анкетування в 2012 - 2014 рр. серед працівників установ виконання покарань показали, що серед злісних порушників встановленого порядку відбування покарання на першому місці

опинилися ув'язненні віком 25 - 45 років (47 %); друге місце з показником 44 % займають особи віком 18 - 25 років. 3 % опитаних працівників установ виконання покарань вважають злісними порушниками осіб віком 45 - 65 років; і лише 1 % респондентів - осіб 65 років і старше.

Розглядаючи дану категорію засуджених, які мають право на умовно-дострокове звільнення, слід згадати, що матеріальною підставою застосування такого звільнення законодавець відповідно до ч. 2 ст. 81 КК України визначає: «засуджений сумлінною поведінкою і ставлення до праці довів своє виправлення». Згідно з приписами ст. 6 КВК України, виправлення засудженого - процес позитивних змін, які відбуваються в його особистості та створюють у нього готовність до самокерованої правослухняної поведінки.

Однак, чи можна стверджувати до кінця про такий «процес позитивних змін» у засуджених віком 25-45 років, враховуючи наведені нами вище психологічні характеристики особистості, в тому числі перебіг кризового стану?

Для початку, відповідаючи на це питання, перш за все хотілось би звернутись до концепцій особистості злочинця.

Поєднуючи антропологічні та соціологічні теорії вчень про особу-злочинця, в 70-ті рр. XX століття Ной І.С. писав: «Незалежно від середовища людина може не стати ні злочинцем, ні героєм, якщо народиться з іншою програмою поведінки»⁸.

Враховуючи соціологічний напрямок вивчення особи-злочинця в науці кримінології, Колб О.Г. зазначає, що «кримінологічні дослідження особистості злочинця показали, що в системі ціннісних орієнтацій у них найвищі місця посідають індивідуально-планово егоїстичні. При цьому, найвищими цінностями для особи є власне матеріальне благополуччя, створення для цього найбільш сприятливих умов»⁹.

Такий дефект особистості, як зіпсовані потреби, інтереси, цінності, моральні уявлення, перш за все пов'язаний з правосвідомістю та правовими установками злочинця, що в кримінології виявляються при порівнянні їх з відповідними характеристиками осіб із контрольних груп, які ведуть себе правомірно тривалий час¹⁰.

Так, ставлення злочинців до закону в цілому, не має чітко вираженої позиції, оскільки не у кожного злочинця ціннісні орієнтації, моральна та правова свідомість відрізняються від відповідних характеристик законослухняних громадян, що підтверджується первинними даними проведеного анкетування серед працівників установ виконання покарання: на думку 61 % респондентів, рівень правової обізнаності ув'язнених є помірним; 22 % вважають його незначним; 17 % - високим.

Отже, злочинці значною мірою відображають ті погляди, які так чи інакше поширені у суспільній та груповій психології, проявляються у суспільній свідомості. Відповідні негативні моменти свідомості створюють можливість протиправної поведінки. Але в осіб, які вчиняють злочини, така вірогідність є значно вищою, так як відповідні дефекти поглядів, установок, орієнтацій у їх середовищі є більш поширеними; носять більш глибокий характер, переростають у переконання; являють собою комплекс взаємопов'язаних цінностей і поглядів; суб'єкти, яким властиві такі деформації, частіше потрапляють у проблемні та конфліктні ситуації і створюють їх¹¹.

Таким чином, засуджені віком 25 - 45 р. сформували та зафіксували свою антиморальну свідомість перш за все під впливом соціальних та біологічних причин, а тому їхнє виправлення, як основна ціль покарання, направлено на боротьбу зі злочинністю, є питанням як внутрішньо-особистісним, так і державно-соціальним і потребує вагомих зусиль з боку останнього.

Так, виправлення засудження, досягнення якого, відповідно до ст. 102 Кримінально-виконавчого кодексу України, забезпечується режимом у колоніях та його основними вимогами, Євтушенко І.І. теоретично поділяє на моральне і юридичне¹². Зміни, результатом яких є «ставлення з повагою до людини, праці, норм, правил і традицій людського життя, можна назвати моральним виправленням, корекцією особистості засудженого». На думку Ноя І.С., під моральним виправленням слід розуміти таку перебудову особистості засудженого, при якій нового злочину він не вчинить не через страх перед покаранням, а тому, що це буде вступати у протиріччя з його новими поглядами і переконаннями, тому що в нього народився страх перед совістю, відразу до злочину¹³. Юридичне ви-

правлення повинно бути виражене в активній діяльності суб'єкта, а не в простому утриманні від неправомірних вчинків. Ця діяльність проявляється у «сумлінній поведінці і ставленні до праці», виступає закономірним результатом морального виправлення. Під сумлінною поведінкою засудженого слід розуміти невчинення ним правопорушень під час відбування покарання або протягом значної частини строку покарання і наявність заохочень¹⁴. Сумлінне ставлення до праці означає виконання норм, відсутність відмов від роботи.

Зведені дані опрацьованих нами анкет встановили, що особи, які мають заходи заохочення, складають 40 % від загальної кількості засуджених. Даний показник, хоч не є занадто високим, проте - більш позитвним, ніж показник наявності заходів стягнення, який дорівнює 25 %. 88 % засуджених позитивно відносяться до праці, однак, 69 % респондентів установ виконання покарань вважають, що ставлення ув'язнених до роботи є задовільним; негативне ставлення ув'язнених до праці має друге місце з показником 19 %. 12 % респондентів вважають, що особи, які відбувають покарання, мають добре ставлення до праці. При цьому, 19 % опитаних працівників установ виконання покарання вважають, що неефективність інституту умовно-дострокового звільнення засуджених, які де-юре довели своє виправлення, полягає саме в моральних, соціально-трудових якостях засуджених.

Таким чином, враховуючи вищевикладене, та розділяючи думку Шинальського О.І., який стверджує, що «процес виправлення - це докорінна перебудова з боку держави всього складу особистості засудженого, який в свою чергу активно бере участь в усвідомленні об'єктивного світу та свого власного буття»¹⁵, можна дійти висновку, що законодавчо закріплена теорема досягнення державою бажаних результатів покарання - виправлення засудженого шляхом оцінки його «сумлінної поведінки і ставлення до праці» - не є ефективною, особливо для такої «психологічно стійкої» категорії злочинців віком 25-45 р., а тому немає достатніх підстав говорити про усунення суспільної небезпеки особи, прояву в неї схильності до правомірної поведінки.

2) освітня характеристика вказує на залежність злочинної поведінки від рівня освіти й інтелектуального розвитку особи, що

значно впливають на потреби й інтереси людини¹⁶, в тому числі і на здатність до «морального виправлення». Розвинений інтелект дорослої людини є передумовою її особистої волі та самодостатності, не допускає маніпулювання собою. Володіючи ним, людина швидко приймає рішення, чітко висловлює свої думки, легко пристосовується до нової ситуації, глибоко засвоює домінуючу систему цінностей¹⁷. Водночас, занепад розуму спричинює і бездуховність, що проявляється в помилковому знанні, небаченні всезагального сущого, гріховних помислах.

Опрацьовані первинні дані показали, що серед засуджених чоловіків 70 % мають освіту з яких: у 46 % наявна вища освіта; у 25 % - середня-спеціальна; у 10 % наявна незакінчена вища або середня; у 8 % - повна середня. 71 % опитаних займається самоосвітою та підвищенням свого загальноосвітнього рівня. Крім того, працівники установ виконання покарань вказали, що активність ув'язнених у роботі самодіяльних організацій та гуртків соціально корисної спрямованості 52 % опитаних вважають незначною; 41 % - помірною; 7 % - високою. Активність ув'язнених у зайнятті самоосвітою та підвищенні свого загальноосвітнього рівня у відповідних навчальних закладах колонії 63 % респондентів вважають помірною; 33 % - незначною; 4 % - високою.

На жаль, такий високий освітній рівень засуджених не вплинув на загальний стан злочинності. В кримінологічній літературі неодноразово зазначалося, що особи, які вчиняють насильницькі злочини, мають низький рівень освіти¹⁸. Наше дослідження та дослідження останніх років фіксують вагомі зміни щодо освіченості злочинців.

Так, серед видів злочинів за родовим об'єктом, за якими відбуваються покарання респонденти, на першому місці є злочини проти життя і здоров'я особи і складають 42 %; друге місце посідають злочини проти власності - 40 %; третє місце з показником 13 % - злочини у сфері службової діяльності; четверте місце - злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення - 8 %; найменші показники мають злочини: проти статевої свободи та статевої недоторканості; проти громадського порядку

та моральності - по 4 %; злочини проти волі, честі та гідності особи; проти безпеки руху та експлуатації транспорту, проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян - по 2 %. Серед опитаних респондентів 50 % відбувають своє покарання за вчинення тяжких злочинів; 29 % - за вчинення злочинів середньої тяжкості; 21 % - за вчинення особливо тяжких. Особи, які відбувають покарання за вчинення злочинів невеликої тяжкості - відсутні.

Викладені зведені дані можна пояснити тим, що оскільки освітній рівень населення в цілому в країні підвищується, то це стосується і осіб, які причетні до злочинних діянь. Практика свідчить, що висока освіченість не є бар'єром, який розділяє правопорушників і законслухняних громадян, і не гарантує соціально схвальної поведінки. Найчіткіше це проявляється в екстримальних умовах криміногенної ситуації, яка впливає не лише на свідомість особистості, її раціональні елементи, а й на глибинні емоційні компоненти психіки. Таким чином, не слід переоцінювати освіченість, набагато важливіше світоглядна і моральна спрямованість знань, а найперспективніший шлях розв'язання цієї проблеми — забезпечення державою пропаганди в навчальних закладах та засобах масової інформації: з однієї сторони, спрямованої на виховання серед широкої маси населення почуття глибокої поваги до закону, ненависті до злочинів та інших правопорушень, створення в свідомості людини і громадянина впевненість в тому, що жодне з правопорушень не залишиться без покарання або без будь-якого іншого відповідного державного або громадського реагування. З іншої сторони, політика держави повинна проводитись таким чином, щоб у суспільства створювалось правильне уявлення про мету кримінального покарання, про особу-злочинця, в свідомості якого необхідно створити готовність до самокерованої правослукняної поведінки, про дійсні можливості покарання в боротьбі зі злочинністю, про вирішальну роль держави та громадськості в запобіганні злочинності¹⁹.

3) відповідно до отриманих нами зведених даних, умови, в яких тримаються засудженні до позбавлення волі, є непоганими (73 %). 25 % респондентів вважають дані умови терпимими і лише 2 % - надто суворими. Щодо ефективності здійсненої Адміністра-

цією програми з соціально-виховної роботи, то лише 58 % опитаних працівників та 94 % засуджених вважають її позитивною.

Соціально-виховна робота — це цілеспрямована діяльність персоналу органів та установ виконання покарань та інших соціальних інституцій для досягнення мети виправлення і ресоціалізації засуджених (ст. 123 КВК України). Це комплекс заходів, що проводяться із засудженими з метою формування у них поважного ставлення до людини, суспільства, праці, норм, правил та традицій людського співжиття та стимулювання правослухняної поведінки, підвищення їх загальноосвітнього і культурного рівнів. Відповідно до статті 124 Кримінально-виконавчого кодексу України основними формами і методами соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі є моральне, правове, трудове, естетичне, фізичне, санітарно-гігієнічне та інше виховання засуджених, що сприяє становленню їх на життєву позицію, яка відповідає правовим нормам і вимогам суспільно корисної діяльності.

Як зазначає Колб О.Г. «система установ виконання покарань, зважаючи на постійне переповнення та незадовільні комунальні і санітарно-гігієнічні умови утримання, незадовільне харчування і медичне обслуговування засуджених морально, психічно і фізично руйнує особистість засудженого, створює криміногену небезпеку в суспільстві, формує широкий прошарок у суспільстві людей, які страждають на соціальну патологію, тобто мета покарання, по суті, не досягається»²⁰.

Крім того, як вказує статистика, то тривалий строк ув'язнення впливає на загострення дисциплінарних порушень та зниження моральних якостей засудженого, про що зазначило 58 % респондентів від загальної кількості опитаних.

Однак, наявність встановленої градової законом частини строку покарання, після відбуття якої засуджений може бути умовно-достроково звільнений, необхідна перш за все для вивчення особистості засудженого: отримання висновку про його виправлення потребує певного часу - тим тривалішого, чим більш тяжким був вчинений злочин²¹.

Таким чином, слід погодитись із наявністю значних труднощів у діяльності кримінально-виконавчих установ, тому розділяємо політику держави щодо їхньої оптимізації, що є більш актуальнішим,

ніж відмовлятися взагалі від покладання на них завдань щодо виправлення засуджених.

Отже, для встановлення шляхів вдосконалення інституту умовно-дострокового звільнення від відбування покарання у 2012 - 2014 рр. було проведено анкетування ув'язнених-чоловіків та працівників установ виконання покарання. За результатами якого нами встановлено, що існуючі норми права українського законодавства, які регулюють функціонування інституту умовно-дострокового звільнення від відбування покарання, впливають на виправлення засудженого, про що зазначили 69 % респондентів від загальної кількості опитаних, проте потребують грамотного вдосконалення. Так, при опрацьованні відповідних відкритих відповідей на запитання: «Які, на Вашу думку, реальні шляхи вдосконалення інституту умовно-дострокового звільнення», в результаті було отримано: 27 % респондентів вважають, що проблема полягає у відсутності правильного застосування норм УДЗ на практиці та належної організації виконання прийнятих рішень (наприклад: неналежне надання допомоги у трудовому, побутовому влаштуванні та здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання; наявність складної процедури оформлення матеріалів для подання до суду). 19 % опитаних вбачають проблему в самих моральних, соціально-трудових якостях засуджених, які довели своє виправлення (наприклад: негативне відношення до праці; неналагодженні родинні зв'язки, пасивна або зовсім відсутня участь у роботі самодіяльних організацій та гуртків соціально корисної спрямованості; відсутність бажання у зайнятті самоосвітою та спортом). 11 % працівників установ виконання покарання вважають, що вдосконаленню підлягає саме законодавча регламентація норм про УДЗ (наприклад: зміна формальних або матеріальних підстав застосування УДЗ, передбачених ст. 81 ККУ; виключення повторного подання у разі відмови суду щодо УДЗ). 3 % опитаних обрали свій підхід та вважають, що інститут УДЗ буде досконалим, якщо засудженого, який довів своє виправлення, буде протестовано на «Детекторі брехні». Серед респондентів 19 % прийшли до висновку, що інститут УДЗ не потребує будь-яких змін.

1. *Кримінальний кодекс України* // ВВР України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
2. *Романов М.В.* Звільнення від відбування покарання: навч. посіб. Харків: Права людини, 2012. С. 13.
3. *Кримінально-виконавчий кодекс України* // ВВР України. 2004. № 3-4. Ст. 21.
4. *Кримінологія: навч. посібник* / за заг ред. О.М. Джужі. Київ: Атіка, 2009. С. 75.
5. *Головкін Б.М.* Кримінологічні проблеми умисних вбивств і тяжких тілесних ушкоджень, що вчиняють у сімейно-побутовій сфері. Харків: Нове слово, 2004. С. 12.
6. *Мухіна В.С.* Вікова психологія. Феноменологія розвитку: підручник для студ. вищ. навч. закладів. Москва: Видавничий центр «Академія», 2006. С. 213.
7. Там само. С. 215.
8. *Ной І.С.* Вопросы теории наказания в советском уголовном праве. Саратов: СГУ, 1962. С. 111.
9. *Колб О.Г.* Кримінологія і соціальна профілактика злочинів у місцях позбавлення волі: посібник. Львів: 2007. С. 53.
10. *Ядов В.О.* О диспозиционной регуляции социального поведения личности: методологические проблемы социальной психологии. Москва, 1975. С. 147.
11. *Кримінологія: навч. посіб.* / за заг ред. О.М. Джужі. Київ: Атіка, 2009. С. 57.
12. *Евтушенко И.И.* Условно-досрочное освобождение осужденных к лишению свободы: монограф. Волгоград: ВолгГТУ, 2005. С. 49.
13. *Ной І.С.* Цит. работа. С. 38.
14. *Евтушенко И.И.* Цит. работа. С. 53.
15. *Шинальський О.І.* Демократизація покарань як важлива складова створення належних умов ефективної боротьби зі злочинністю // Держава і право. Юридичні і політичні науки: збір. наук. пр. 2001. Вип. 14. С. 342.
16. *Кримінологія: навч. посібник* / за заг ред. О.М. Джужі. Київ: Атіка, 2009. С. 79.
17. *Мухіна В.С.* Вікова психологія. Феноменологія розвитку: підручник для студ. вищ. навч. закладів. Москва: Видавничий центр «Академія», 2006. С. 391.
18. *Кримінологія: навч. посібник* / за заг ред. О.М. Джужі. С. 81.
19. *Ной І.С.* Сущность и функции уголовного наказания в советском государстве: политико-юридическое исследование. Саратов: СГУ, 1973. С. 64.
20. *Колб О.Г., Журавська З.В.* Про зміст мети покарання згідно з чинним кримінальним законодавством України // Кримінальний кодекс України 2001 р. проблеми застосування і перспективи удосконалення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 13 - 15 квітня 2007 р.: у 2 ч. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2007. Ч. 1. С. 188.
21. *Евтушенко И.И.* Цит. работа. С. 60.
22. *Про внесення змін до Кримінального, Кримінально-процесуального та Виправно-трудоного кодексів України* : Закон України // ВВР України. 2000. № 17. Ст. 123.

Kozakova Irina. Criminological analysis of sentenced persons, to which parole sentence was enforced

The study of the characteristics of each convict is essential to achieve specific objectives of punishment and implementation of the penal system

Offender is a set of socially significant characteristics, features, connections and relationships that characterize a person guilty of violating criminal law, in conjunction with other (non-personal) conditions and circumstances affecting his or her criminal behavior. Offender's characteristic system features, traits that define him or her as a person who has committed a crime. Generally, being a kind of person, offender has

not only common characteristics (gender, age, profession, education, social status, role in society), but also has a unique specific characteristics that define and reflect the nature and degree of public danger.

The article states the results of the survey during 2012 - 2014 among men and women convicted to imprisonment and penitentiary. Socio-demographic data afforded ground for to the conclusion that with increasing of age of persons, both male and female, there is a growth of quantitative indicator of parole; poor level of family relations and social status relatives of convicts can affect the increase in negative deadadaptation processes and increase social and ethic degradation, the emergence of repeated offence; alarming high rates of health conditions of female prisoners as HIV-infected, caused by drug addiction, and tuberculosis infected individuals are present. Respondents also confirmed that among men and women, who serve their sentences, the largest group consists of persons convicted of crimes against life and health of the person and crimes against property and traffic of drugs, psychotropic substances, their analogues and precursors and other crimes against public health, which is directly related to the increase of marginal population, unemployed, and homeless, especially among refugees, youth and adolescents. Respondents serving various sentences of imprisonment, however, most of the prisoners convicted to a short term. Foremost, this fact is determined by reorientation of the criminal justice towards persons convicted for the first time and penalties that are not associated with long terms of imprisonment. Therefore, the implementation of legal interest of convicted inherent in the vast majority of cases are those who sentenced to a short-term imprisonment. Moreover, real existence of problems are associated with occupation (including procedures for obtaining feature of the employment of convicts), training convicts (depends on the overall economic condition of society) and the absence of legislative criteria on which we can conclude corrective reformation of convicted in penitentiary facility are set. It rises applying of different approaches to parole among business administration of penal institutions and courts.

Key words: personality of offender, parole.

УДК 343.368

А. А. ТЕРТИЧНА

РОДОВИЙ ТА БЕЗПОСЕРЕДНІЙ ОБ'ЄКТИ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТАТТЕЮ 382 КК УКРАЇНИ

Визначено родового та безпосереднього об'єктів складу злочину, передбаченого статтею 382 КК України. У статті розглядаються проблеми родового об'єкта злочинів проти правосуддя і пов'язаної з цим проблеми назви Розділу

© ТЕРТИЧНА Анастасія Андріївна – аспірантка юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка